

[Kjeld Olesen.]

med sin udenrigs- og sikkerhedspolitik. Dette er fortsat socialdemokratiets standpunkt.

Erik Kragh: Hvad jeg har på sinde, er nu af en lidt anden karakter end den socialdemokratiske ordførers. Forinden jeg omtaler forskellige enkeltheder i lovforslaget, vil jeg gerne fremsætte nogle kommentarer til den offentlige debat, der er foregået det sidste halve års tid, og herunder vil det som baggrund for hele forsvarsproblemet og for lovforslaget også være nødvendigt ret indgående at fremsætte nogle udenrigs- og sikkerhedspolitiske betragtninger, al den stund hele grundlaget for vort forsvar er en funktion af de storpolitiske kendsgerninger — eller sagt på en anden måde: når vi har besluttet at bygge vor sikkerhedspolitik på medlemskab af Atlantpagten, følger hermed automatisk nødvendigheden af at holde et forsvar, der har en rimelig chance for at spille sin rolle og løse sine opgaver inden for det samlede NATO-forsvar.

Som motivering for ikke at kunne medvirke til regeringens forslag og som motivering for ønskede reduktioner af forsvarret — for det er jo det, ordet „reform“ betyder i socialdemokratisk sprogbrug — anfører socialdemokratiet bl. a., at situationen er helt ændret, siden NATO blev oprettet, at det nuværende forsvar bygger på 1950ernes grundlag og derfor er forældet, og at vi må have en såkaldt reform af forsvarret.

Det er rigtigt, at situationen i dag er helt ændret siden 1949. Dengang sikrede det amerikanske atommonopol Vesteuropa mod trusler østfra. I dag er der en kernevåbenbalance mellem USA og Sovjetunionen med den heraf følgende øgede betydning af de konventionelle styrker til sikring mod, at man fra russisk side i ly af denne kernevåbenbalance skal forsøge nogen form for lokal aggression eller politisk afpresning. Hvis man kun havde kernevåbnene, ville man ved et lokalt angreb et eller andet sted i Europa kun have valget mellem atomkrig eller kapitulation.

Ændringerne, siden Atlantpagten blev oprettet, omfatter i øvrigt følgende forhold: de russiske militære magtpositioner i Centraluropa og Østeuropa er blevet udbygget. De russiske styrker er blevet udstyret med

fuldt tip-top moderne materiel. Den direkte trussel mod Vesteuropa er øget ved anbringelsen af 100.000 russiske soldater i Tjekoslovakiet. De russiske styrker i Østersøområdet er væsentligt forstærket bl. a. ved rådighed over moderne landgangsmateriel og marinetropper. Situationen i Det mellemste Østen er væsentligt forværret bl. a. ved russisk flådeopbygning i Middelhavet, hvor Sovjetunionen benytter baser i de arabiske lande. Altså en udvikling siden 1949 og ikke mindst siden 1966, da forsvarsloven af 1960 blev bekræftet, der trods al ønsketænkning om afsættelse ikke opfordrer til reduktioner, tværtimod.

Hvis man skal holde sig til de storpolitiske kendsgerninger, er der intet, der tyder på, at Sovjetunionen har opgivet sin ekspansionspolitik. Som følge af NATO har den derimod måttet ændre midlerne; den såkaldte fredelige sameksistens er trådt i stedet for militære midler, så længe militæraktioner i Europa vil være for farlige for Sovjetunionen selv — det vil sige, så længe NATO holder sammen, og så længe De Forenede Stater opretholder sit engagement i Europa.

Kendsgerningerne viser endvidere en systematisk russisk oprustning på så at sige alle militære områder og en skærpelse af den ortodokse kommunistiske linje og af blokpolitikken, hvilket klart er blevet demonstreret i Tjekoslovakiet det sidste halve års tid. Sovjetunionen har ved et stadig voksende militært potentiel muligheden for så at sige fra den ene dag til den anden at kunne ændre sin politik i militær-aggressiv retning, når og hvor vestlige indrømmelser eller svagheder skulle muliggøre det.

Et andet forhold må også nævnes i denne forbindelse, nemlig det meget sandsynlige, at De Forenede Stater i de kommende år vil foretage drastiske reduktioner af deres styrker i Vesttyskland. Meget tyder på, at den amerikanske befolkning er ved at være træt af at bære så store byrder i et Europa, hvor USA ustandselig smædes, og i et Europa, der ikke er villigt til selv at bære sin del af den fælles forsvarsbyrde.

Påstanden om, at forsvarrets organisation bygger på 1950ernes grundlag og derfor er forældet, er simpelt hen ikke rigtig. Den bygger på den situation, der forelå i 1966, da grundlaget for loven blev grundigt analyseret, og siden 1966 er den internationale